

nende Commissiøner, og hvis vi altsaa frygtede for Afgjørelsen af en falsk eller urigtig Erklæring, maatte vi forudsætte for det Første, at alle de forskjellige Mænd, hvoraf en saadan Commission bestaaer, skulde være enige i saa Henseende, og dernæst, at den overordnede Autoritet, der maaskee ogsaa bestaaer af flere Medlemmer, f. Ex. naar det er Amtsraadet, skulde, naar den underordnede Autoritets Erklæring kom til den, ligeledes være enig i at afgive den samme urigtige og falske Erklæring, som den underordnede Autoritet havde afgivet, det er dog virkelig noget, som man i Reglen hverken kan eller bør supponere. Paa den anden Side troer Mindretallet ikke, at der ved Forslaget vindes noget i Sandhedens Interesse, idet nemlig de Vedkommende, som skulle afgive Erklæringerne, i en vis Grad, især naar Spørgsmaalet er personligt, ville tabe deres Frihed ligeoverfor den enkelte Klager eller Supplican. Det er Noget, som vi maae kunne sige os selv, at næsten Ingen af os er saa kraftig en Mand, at han i meget delicate Forhold ligesaa frit udtaler sin Mening Ansigt til Ansigt med en Mand, som naar han ikke staaer Ansigt til Ansigt med ham. Man kan gjerne sige: det er ikke rigtigt, saa bør det ikke være; men det kan ikke nytte Noget at sige saa; thi vi vide Alle, naar vi ville være oprigtige, at det i Virkeligheden er saa (Ja!), og følgelig vindes der virkelig Intet, men der tabes grumme Meget i det Heles Vel. Hvad er det, hvorom der som oftest vil blive Spørgsmaal ved saadanne Sager? Det vil f. Ex. være, om den eller den Mand fremfor den eller den Mand skal have den eller den Bevilling, og Sagerne ere som oftest af den Art, at de ikke alene staae i Forbindelse med den enkelte Mands Bæ og Vel, men i Sandhed ogsaa med det Heles Vel; men naar Forholdene altsaa ere saaledes, eller af saa personlig og delicat Natur, at den Dyrighed eller den Autoritet, der skal afgive Erklæring over en saadan Sag, maa trympe sig ved at sige den rene og fulde Sandhed, naar han veed, at han ikke afgiver Erklæring kun til den overordnede Autoritet, saa vil det meget let bevirkes, at f. Ex. netop den Mand, som skulde have Bevillingen, og som det Hele var bedst tjent med, om han fik den, ikke vil faae

den, men derimod en Anden, som paa ingen Maade var saa værdig, erholder den. Til Slutningen har Mindretallet sagt, at ligeoverfor den rettsfæne Mand, der skal give Erklæring, behøves Loven ikke, og dette troer jeg, man maa holde fast ved, og erkjende for at være fuldkommen begrundet. Naar der er gjort gjældende, at det ikke er af Frygt for Embedsautoriteternes Slethed, at denne Lov vistes, for at hjælpe paa den svage, den mindre stærke Mand, for at hjælpe paa den Mand, der endnu er saa ny i sin Kreds, at han ikke har de fornødne Oplysninger, naar han skal afgive sin Erklæring, saa maa man vel lægge Mærke til, at det har aldeles Intet at betyde; thi saaledes som Loven nu eksisterer, forbyder den sandelig ikke Embedsmændene eller Autoriteterne at skaffe sig de fornødne Oplysninger, hvis de mangle saadanne. Hvad enten Erklæringerne afgives under Forsøgling eller uden Forsøgling, saa vil den rettsfæne og samvittighedsfulde Mand skaffe sig de Oplysninger, som han kan mangle, igjennem de forskjellige Mænd i sit District; til hvem han vil kunne henvende sig, og man vil ikke raade Bod paa det Tilfælde, at den Vedkommende, der skal give Erklæring, ikke er fuldkommen oplyst, derved, at man siger, Erklæringen skal afgives til Supplicanten eller Klageren, thi derved tvinger man jo ingenlunde Vedkommende til at søge de Oplysninger, som han kunde trænge til. Han kan naturligtvis, hvis han ikke er en rettsfæne Mand, affatte sin Erklæring saaledes hen i det Løse, at den indeholder meget Lidet eller saa at sige slet Intet, og naar Supplicanten eller Klageren faaer en saadan Erklæring tilbage i sin Haand, vinder han sandelig aldeles Intet derved, thi han har da Intet faaet at gjendrive og Intet paany at oplyse, og det var dog det, han vilde opnaae ved at faae Erklæringen tilbage. Ordføreren har ikke kunnet fatte de Ord, hvormed vi have sluttet vort Botum, nemlig at ligeoverfor den Uredelige og Samvittighedsløse vil Loven ingen Betydning faae. Disse Ord have imidlertid naturligtvis den meget gode Mening, at det er enhver uredelig og samvittighedsløs Mand meget let at sætte sine Ord saaledes paa Skruer, at man ikke kan sige til ham: derved og der-